

[Duborg.]

satsen neppe blive til Fordel, der er endogsaa Grund til at tro, at den vil blive til Skade for dem, fordi Bankerne nu en Gang skal have en Fortjeneste, og hvis de skal udlaane den sikreste Del af deres Penge til en forholdsvis lav Rente, saa tvinger nu en Gang Nødvendigheden, om man vil kalde det saadan, den almindelige Selvopholdelsesdrift, dem ind i en ret høj Rentesats paa andre Omraader, for at de kan bevare den normale Indtægt, de paaregner. At Gennemsnitsrenten derved kunde blive lavere, er der, forekommer det mig, derfor intet i de faktiske Forhold, der taler for. Fordelen derved vil, som sagt, ganske sikkert komme de stærkeste Debitorer til gode, man kan vist nærmest sige, at der er mest Udsigt til, at de svageste Debitorer ved en saadan Ordning kommer til at betale mere endnu.

. Naar jeg har ønsket at fremdrage dette Forhold med Rentefoden, er det ogsaa, fordi jeg ser det som en uheldig Politik at bibringe Befolkningen den Anskuelse, at Rentefodens Størrelse kan afgøres ved politiske Beslutninger af Autoriteter. Jeg tror, det er sundere for Befolkningen at være klar over, at dette Forhold bestemmes af Økonomiens egne Love; og den eneste Vej, der i Overensstemmelse med Økonomiens egne Love fører til en lav Rentefod, er den simple Vej, at Folk opsparer det mest mulige, saaledes at der derved tilvejebringes et saa stort Udlaan af Penge, at dette trykker Renten. Denne Opsparing af Penge, denne virkelige, faste Opsparing af Penge, vil jo normalt samle sig i et Opkøb af Obligationer, og dette er ganske sikkert den eneste Vej, hvorved der kommer en varig og holdbar Stigning i Obligationskurserne.

Den højtærede Finansminister — og man kan jo sige i endnu højere Grad Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen — gav jo en rosenfarvet Fremstilling af Statens Finansvæsen og Kapitalforhold i Øjeblikket. Ganske bortset fra, at denne Bedømmelse dog i Virkeligheden hviler paa noget forbigaengent, paa de forholdsvis gode Tider, vi har haft i 1928—29 og 1929—30, ganske bortset fra, at Tiderne nu er anderledes, saa er Sandheden efter mit Skøn den, at ogsaa for de to Aar 1928—29 og 1929—30 kan der i Virkeligheden ikke tales om noget Overskud paa Statsregnskabet. Og jeg mener, at den Fremstilling, som er givet af Statens Finansvæsen, i meget væsentlig Grad afviger fra de faktiske Forhold, som de tegner sig, naar man ser paa dem ud fra et mere kritisk Synspunkt.

Alle det høje Tings Medlemmer er jo bekendte med, at vi i mange Aar her i Landet har brugt det System, at Underskuddet paa Anlægsbudgetterne bortelimineres ved, at man opskriver Værdierne paa Statsvirksomheder; og vi ved jo desuden — og den højtærede Finansminister har ogsaa givet stærkt Udtryk derfor —, at de bestaaende Værdier allerede er meget for høje, de giver ingen Mulighed for Forrentning; i det mindste er denne Mulighed saa ringe, at man ikke kan regne med den ved en Vurdering af disse Aktiver.

Jeg kan ikke undlade her at gøre opmærksom paa, at der i Fjor her i Rigsdagen blev vedtaget en Lov om Aktieselskaber, som indførte strenge og vistnok paakrævede Regler for Statusaffattelse, Regler, hvorved det blev gjort til en strafbar Handling af Bestyrelsen i et Aktieselskab at skjule et Underskud ved at opføre Værdier, som ikke findes. Nu skal jeg selvfølgelig ikke paa nogen Maade sige, at den nuværende højtærede Finansminister risikerer at blive tiltalt efter denne Lov. Finansministeren har mange Aars Tradition bag sig for dette System, men derfor bliver det i Virkeligheden lige urigtigt. Hvis vi ser paa, hvad der sker ved denne Borteliminering af Underskud, som skjuler sig for det store Publikum i det almindelige Regnskab, saa er det i Virkeligheden meget store Værdier, det drejer sig om. Jeg skal her blot nævne Tallene for de tre Finansaar, som denne Debat har drejet sig om, nemlig Finansaarene 1929—30, 1930—31 og 1931—32. I 1929—30 er der et Underskud paa Anlægsbudgettet paa 11,7 Millioner, i 1930—31 paa 19,7 Millioner og i 1931—32 17,7 Millioner. I alt er der altsaa paa dette Omraade et virkeligt Underskud, som der ingen Dækning er opført for, paa ikke mindre end 47 Millioner. Jeg tror ikke, at selv den højtærede Finansminister vil vove at fremsætte den Antagelse, at Driftsregnskabet Overskud for de samme tre Aar vil kunne dække disse 47 Millioner; jeg tror ikke, at Finansministeren tør se saa lyst paa den nuværende Situation, at han tør antage, at dette store udækkede Underskud paa 47 Millioner vil kunne dækket fuldt ud ved det Overskud, som man haaber paa i disse tre Finansaar. Der er saaledes efter min Mening ingen Tvivl om, at ogsaa i disse gode Aar gaar vi i Virkeligheden tilbage derigennem, at vi ikke har Dækning for Underskuddet paa Anlægsbudgetterne, et Underskud, der er lige saa reelt som alt andet Underskud, idet der ikke er Dækning for det i Forvejen.

Og ser vi paa Statens ordinære Afdrag